

Логіка на експорт*

Валентин БУШАНСЬКИЙ,
кандидат політичних наук

6

Цьогоріч у Росії видано підручник Анатолія Конверського «Логика традиционная и современная». Це переклад з українського видання, здійсненого Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. Вихід гарної книги українською – свято. А переклад за кордоном з української – і поготів. Кожна країна опікується власним образом на експорт. Є такий образ і в Україні: Чорнобиль, вареники, гопак... Це таке собі загальне тло. Але є на ній і маргінальні елементи, які дисонують із барвисто-вибуховою ритмікою провінційного кітчу: проза Юрія Андруховича й Оксани Забужко, поезія Сергія Жадана, філософія Сергія Кримського.

До переліку цих знаних за межами України прізвищ із повним правом потрібно долучити й ім'я Анатолія Конверського, доктора філософських наук, який з 1995 року є деканом філософського факультету університету імені Тараса Шевченка.

Що привернуло увагу росіян у книзі українського автора? Здавалося б, логіка – річ незмінна, як і нелогічне людське єство. Відколи Арістотель сформулював перші логічні принципи, написано безліч книг про форми мислення. Є й варті уваги праці російських авторів. Професор Євгеній Ледніков, який переклав книгу російською, зауважує: «Книгу вигідно відрізняє від інших, як українських, так і російських підручників, дві риси. По-перше, повнота охоплення курсу логіки. У ній досить повно викладено

матеріал як традиційної (так званої аристотелівської), так і сучасної, символічної, логіки, причому на рівні останніх досягнень логічної дослідницької думки. По-друге, матеріал викладено простою зрозумілою мовою, що робить його доступним для самостійного вивчення навіть слабкими студентами. Нічого гриха таїти, чимало російських навчальних посібників останнього достоїнства не мають» (с. 11).

Під час наукової конференції «Людина – Світ – Культура», присвяченій 170-літтю філософського факультету, Анатолій Конверський сказав слова, якими я й хотів би закінчити цей невеличкий відгук на його книгу: «Втрата власної ідентичності, яку сьогодні переживають уже не тільки окремі особи, а й цілі

Рецензія

* Рецензія на книжку: Конверський А. Е. Логика традиционная и современная: Учебное пособие. – М.: Идея-Пресс, 2010. – 380 с.

соціальні групи, більше того, – цілі народи, немінуче виражається насамперед у деформації культури в усьому її розмаїтті. Культура містить у собі одночасно й гуманістичні чинники, й дегуманізуючі можливості».

Закони України: питання для з'ясування

Єлизавета ЄВГРАФОВА,
кандидат юридичних наук,
суддя Київського апеляційного
господарського суду

У правовій системі України закони посідають провідне місце та є первинною основою регулювання найважливіших суспільних відносин. За конституційною процедурою закон вважається прийнятим парламентом України лише більшістю від його конституційного складу, а не його половиною (таке переконання висловлюють деякі вітчизняні правознавці).

Тема законотворення, законодавчого процесу постійно привертає досить велику увагу вітчизняних правознавців, що й дає підстави засвідчувати наявність відповідної науково обґрунтованої концепції [6], в основу якої покладено конституційні засади формування і розвитку системи законодавства України. Серед них –

верховенство права, пріоритет прав і свобод людини, провідна роль законів у правовій системі держави й регулюванні суспільних відносин тощо. Водночас аж ніяк не всі актуальні питання теорії закону, практики його створення та застосування вирішено з логічною послідовністю, якої вимагає Основний Закон. Одним із таких